

Ulighedsmål: P90/10 og S80/20

P90/10 beskriver indkomstforskellen mellem en typisk højindkomstfamilie og en typisk lavindkomstfamilie. **S80/20** beskriver forskellen i den samlede indkomst mellem den øverste og nederste femtedel af indkomstfordelingen.

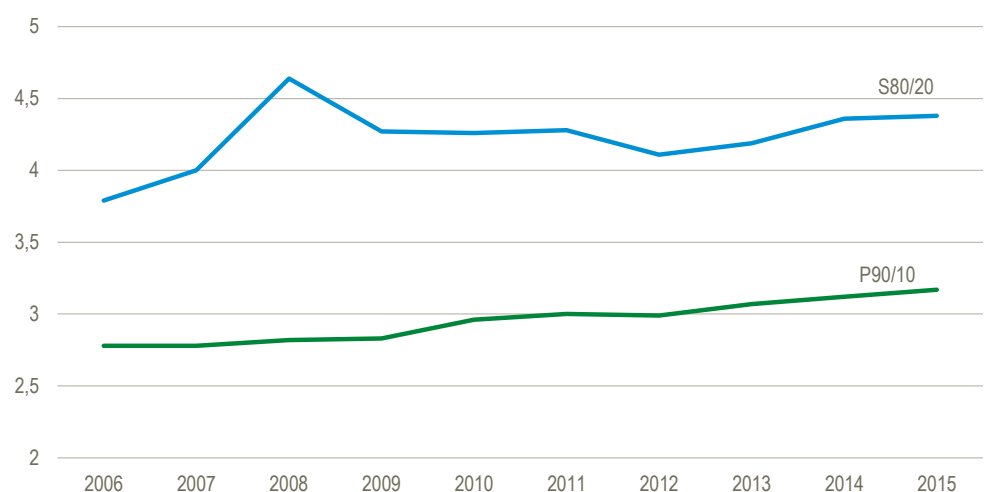
Decilgrupper og decilgrænser Ulighedsmålet P90/10 er baseret på grænsen for, hvornår personer tilhører en bestemt decilgruppe, mens S80/20 måles på summen af indkomster inden for decilgrupperne. Læs mere om [decilgrupper](#) og [decilgrænser](#).

P90/10 P90/10 beregnes ved at dele den øverste decilgrænse med den nederste decilgrænse. I 2015 var P90/10 for hele Danmark: $399.600 / 126.000 = 3,17$.

Decilgrænser er robuste Enkeltpersoner med meget lave eller høje indkomster kan påvirke gennemsnitsindkomsten i første og tiende decilgruppe ganske meget, mens decilgrænserne stort set ikke påvirkes heraf.

P90/10 er mere stabil over tid Idet P90/10 er baseret på decilgrænser, påvirkes dette mål – i modsætning til andre ulighedsmål som gini og S80/20 – ikke af enkeltpersoner med ekstreme indkomster. Det gør P90/10 til et mere stabilt mål for ulighed over tid end fx S80/20, der er baseret på indkomsten inden for decilgrupperne (jf. figur 1).

S80/20 og P90/10 målt på ækvivaleret disponibel indkomst. 2006-2015

Kilde: <http://www.statistikbanken.dk/IFOR41>

Ulighed i kommunerne målt med P90/10

Givet sin robusthed er P90/10 desuden særlig velegnet til måling af ulighed på mindre geografiske områder eller på mindre befolkningsgrupper. Det gælder fx måling af ulighed i kommunerne. I 2015 var Gentofte landets mest ulige kommune med en P90/10-rate på 5,61. Læsø var med en rate på 2,38 landets mest lige kommune. De til enhver tid nyeste tal herfor findes i [statistikbanken](#).

S80/20 påvirkes af negative indkomster

S80/20 er et mål, der ofte anvendes til at beskrive ulighed internationalt. Som nævnt ovenfor er S80/20-raten påvirkelig af enkeltpersoner med ekstreme indkomster. Det gælder særligt negative indkomster, der i Danmark især forekom under den økonomiske krise i årene 2008-2010, hvor flere selvstændige end sædvanligt fik underskud i deres virksomheder og flere led store aktietab.

S80/20 S80/20 er forholdet mellem den samlede indkomst blandt de 20 pct. med højest indkomst og den samlede indkomst hos de 20 pct. med lavest indkomst. S80/20-raten beregnes ved at tage andelen af indkomstmassen for de to højeste decilgrupper og dele det med andelen af indkomstmassen for de to nederste decilgrupper.

S80/20 beregnet på samlede indkomster Tabel 1 viser den samlede indkomst i hver af de ti decilgrupper. Ved anvendelse af disse tal kan S80/20-raten beregnes: $(202.380 + 341.589) / (43.574 + 80.705) = 4,4$.

Tabel 1 Ækvivaleret disponibel indkomst, 2015

Gruppe	Samlet indkomst	Gennemsnit i Andel af	
		gruppen	indkomsten
	mio. kr.	kr.	pct.
1. decilgruppe	43.574	77.534	3,0
2. decilgruppe	80.705	143.604	5,5
3. decilgruppe	95.051	169.132	6,5
4. decilgruppe	108.321	192.744	7,4
5. decilgruppe	122.192	217.602	8,4
6. decilgruppe	136.730	243.295	9,4
7. decilgruppe	152.856	271.988	10,5
8. decilgruppe	172.800	307.476	11,9
9. decilgruppe	202.380	360.110	13,9
10. decilgruppe	341.589	607.816	23,5
I alt			100,0

S80/20 beregnet på andele De samlede indkomstbeløb findes ikke i statistikbanken, men S80/20-raten kan også beregnes på baggrund af de gennemsnitlige beløb i tabellerne [IFOR31](#) og [IFOR32](#). Det gøres ved at tage den enkelte decilgruppes andel af alle ti gennemsnitsindkomster lagt sammen (jf. sidste kolonne i tabel 1). Disse andele kan anvendes til at beregne S80/20 på samme måde som ovenfor: $(13,9 + 23,5) / (3,0 + 5,5) = 4,4$.

Generelt om ulighedsmål

Indkomstforskelle Ulighedsmålene er indikatorer på økonomiske forskelle i samfundet mellem de personer/familier, som har de laveste og de højeste indkomster. Indkomstfordelingen afspejler udover social ulighed også, at befolkningen befinder sig på forskellige stadier i deres livsforløb.

Valg af tælleenhed afgør fortolkningsmulighederne Valget af indkomstbegreb er vigtigt, når man skal måle indkomstfordelingen. Ved måling af indkomstulighed benyttes oftest den [ækvivalerede disponible indkomst](#). Dette er familiens samlede disponible indkomst korrigeret for de stordriftsfordele, der er ved at bo flere sammen.

Population Befolkningen, som indgår i opgørelserne, er de personer, som indgår i familier med mindst én fuldt skattepligtig voksen over 14 år. Det vil sige, at børn indgår i opgørelserne af indkomstulighed med familiens ækvivalerede disponible indkomst.

International sammenligning I disse papirer om ulighedsmål, er der anvendt eksempler baseret på Danmarks Statistiks nationale indkomststatistik. Ved international sammenligning anbefales det i stedet at anvende tal fra OECD eller den europæiske undersøgelse SILC. De nationale statistikker opgøres på grundlag af forskellige definitioner – fx behandles negative indkomster forskelligt fra land til land – mens SILC og OECD's opgørelser i højere grad er harmoniseret på tværs af lande.